

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת שבועות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל: 02(571-2016)

מסכת שבועות

פ"א שבועות שתיים

גמ' ב. - ו': [ז: - י., יג: - יד.]

טומאת מקדש וקדשיו: ידיעה בתחלה ובסוף - קרבן עולה ויורד בתחלה ולא בסוף - שעיר לה' בפנים ויו"כ תולה, ועל מזיד מכפר [מטומאות בני"י - דוקא שחייבין עולה ויורד, ר"ש - וכפר על הקדש מטומאות, מפשעיהם לכל חטאתם - שאינם בני קרבן]

לא בתחלה ויש בסוף - שעיר בחוץ (מוסף יו"כ) ויו"כ מכפר [מלבד חטאת הכפורים] לא בתחלה ולא בסוף - שעיר רגלים [שעיר - כר"ח, במועדיכם - הוקשו זל"ז], ולר"י אף ר"ח [חטאת לה' - רק ה' מכיר] (ור"ש חולק [עון עון מציץ - טומאת בשר]) ר"ש - שעיר ר"ח מכפר על טהור שאכל קודש טמא ר"ש בן יהודה - לר"ש רגלים מכפר ג"כ על טהור שאכל טמא, ושעיר מוסף יו"כ מכפר על (1) ידיעה לא בתחלה אלא בסוף, (2) ולא בסוף, (3) שאכל טמא ר"מ - כל שעירי מוספין מכפרין על שלשתן [במועדיכם - הוקשו זל"ז], ולר' ישמעאל ט. - על אין בה ואין בה, אבל לאין בה ויש בה חייב קרבן יחיד אף לר"ש מקריבין אפי' של ר"ח ביו"כ [טומאת מקדש וקדשיו], שניהם למזבח החיצון כפרת טומאת מקדש וקדשיו לכהנים - בפר כה"ג (מזיד, בתחלה ולא בסוף, לא בתחלה ויש בסוף) [שעיר החטאת אשר לעם ופרו של אהרן הותר מכללו אצל ביתו, "בית אהרן"] שאר עבירות לכהנים - ר"י - שעיר המשתלח [יכפר - הושוו כולן לכפרה א'] ר"ש - וידוי של פר כה"ג [היקש לפנים - לא לכהנים] אין מלקות: לר' יוחנן ור' יעקב על אין בו מעשה, לר"ל - התראת ספק, לר"י ניתק לעשה, על אזהרה מיתת ב"ד (ור' ישמעאל חולק)

משנתנו דחייב קרבן על אכלתי ולא אכלתי כר"ע [ריבוי מיעוט ריבוי] דלא כר' ישמעאל ורבי [כלל פרט וכלל - כעין הפרט - להבא]

משנתנו דחייב קרבן על העלם מקדש כרבי [ונעלם יתירא], ור"ע חולק [לרש"י - ונעלם והוא טמא - דוקא העלם טומאה]

רבי - רק צריך ידיעת רבו מתחלה [ונעלם מכלל שידע] (רש"י - שלמד שהנוגע נטמא, וידע שנגע, אבל לא שם לב שנטמא)

לתנא דמשנה אבות ותולדות דמראות נגעים בלבד מצטרפים - כשלג (בהרת) עם כסיד ההיכל, כצמר לבן (שאת) עם כקרום ביצה לר"ע כסדר מעלותם - שלג - צמר - סיד - קרום: שלג מצטרף רק עם צמר [ת"כ - והיה - בהרת מצטרף עם שאת], צמר סיד וקרום מצטרפין [קרום "ספחת" דשאת (לרש"י - סיד וקרום שניהם תולדה דשאת)]

רש"י ד: - ה:

ידיעה לבסוף - רבי - ונעלם, והוא ידע; לר"ע - לרש"י - א"צ פסוק

כלל פרט וכלל - פרט הוי פירוש ודן אתה להוסיף על הדומה לפרט ע"י הכלל השני, ריבוי מיעוט וריבוי - ריבוי שני אפי' שלא כעין הפרט ורק מיעוט לדבר א'

למטה מקרום הוי בוהק וטהור

גמ' ז. - יב:

עולה ויורד על טומאת קודש ומקדש [דומיא דאזהרה ועונש; קודש - רבי - ג"ש בהמה טמאה, מקדש - ג"ש טומאתו מפרה אדומה]

מותר תמידין וקטרת נפדין תמימים - לב ב"ד מתנה שאם א"צ יהו לדמיהן (רש"י - לדמי מותר תרומה), לר"ש לקיץ המזבח [לית לי' לב ב"ד מתנה] (רש"י - כפרתן דומין - דז"ז עולה)

אין לינה לקטרת אלא כשנתנה לכף [צורתה בכל השנה (לרש"י - אין מראיתה משתנה (ובכף מדרבנן))]

רבא - הקדיש זכר לדמי עולה - חל קדושת הגוף, לדמי נסכים - רק קדושת דמים

אין לב ב"ד מתנה על שעיר הפנימי שנאבד [לא שכיח] ולר"י ימות ולר"א יסתאב

פרה אדומה - נשחטה שלא במקומה או מתה - נפדה לעורה,

מצא נאה הימנה תפדה תמימה [אידי דיקר לב ב"ד מתנה]

נשחטה ע"ג מערכתה בהכשר - לברייתא אין פדייה, לר"ש פודין

לר"ש חטאות ציבור שלא הוצטרכו, חטאות ציבור (אף פנימי) שנאבדו ונתכפרו באחר, אשם שנתכפר באחר -

מדאור' לקיץ המזבח ומדרבנן ירעו ודמיו לקיץ המזבח [אטו לפני כפרה]

אין מקיצין בעולת עוף [אינו בציבור (לרש"י - והקרב מן התורים את קרבנו)], לרבא מקיצין

רש"י ז.

לרש"י - כלל פרט וכלל - מוסיף על הפרט דברים אחרים, אבל כלל ופרט המרוחקין ללמד על הכלל כולו - בא לגלות על הפרט ולא להוסיף ודברים רבים למידין

גמ' יג. - יד.

לרבי יו"כ עם ובלי תשובה מכפר על כל עבירות [יום כיפורים הוא - מ"מ] חוץ מכרת דיומא לרבא [אך חלק], וחוז' מפורק עול, מגלה פנים בתורה, מפיר ברית דבעו תשובה [הכרת תכרת - אף לאחר יו"כ בזמן ש-עונה בה]; לרבנן ג' הללו בעי מיתה ותשובה

שעיר המשתלח מכפר על עשה בעומד במרדו לרבי דא"צ תשובה

כרת דיו"כ לרבי - עבד בלילה ומת, אכל וחנקיה, אכל סמוך לשקיעה

לר"ש - כהנים מתכפרין בב' וידוין של פר כה"ג - חד לאין בה ויש בה, וחד לשאר עבירות, ובדם הפר ליש בה ואין בה

לר"י - חד וידוי שיעשה הכה"ג זכאי ויבא זכאי ויכפר בוידוי שני על הכהנים לאין בה ויש בה, ודם הפר לכהנים ליש בה ואין בה

רש"י יג. - יג:

לרש"י - לרבנן דרבי שאר עבירות בלא תשובה יו"כ ומיתה ממרקת

מקרא קודש דיו"כ - לרש"י - קיבלו בברכותיו מקדש ישראל ויוה"כ

רק יממא דיו"כ מכפר [כי ביום הזה יכפר]; רגע א' מהיום מכפר

וכפר את וכו' המזבח - לרש"י - אם הקטיר קטרת בטומאה ובשהייה

פ"ב ידיעות הטומאה

גמ' יד: - טז.

נגע בכעדה שרץ וידע דשרץ מטמא ולא ידע דין כעדה, בן בבל דידע שיש מקדש אבל לא ידע מקומו - ספק אם נקרא העלמה
הוספה על ירושלים, עזרה - במלך, נביא, אורים ותומים, סנהדרין של ע"א [את תבנית המשכן וכו' וכן תעשו לדורות],
בב' לחמי חמץ של תודות לירושלים [נחמי' - שתי תודות גדולות], בשירי מנחה לעזרה [כירושלים - הנאכל בה ונפסל ביוצא] [מח' אי זאח"ז או זו כנגד זו]
וב"ד וישראל מהלכין אחריהם (רש"י - בהקפה)
[לרב הונא צריך כל אלו, לר"נ אחת - או או [בעזרא קידש בלי או"ת (רש"י - ומלך) ולא רק עשה יְכַר [קדושה ראשונה לא לעת"ל]]
ואומרים שיר של תודה (רש"י - מזמור לתודה) על כל פינה ואבן גדולה, וארוממך ה',
ויושב בסתר, וה' מה רבו צרי, והפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת [עפ"י נביא]

כלים עבודתן מחנכתן [אשר ישרתו במ]

בעיני קידוש בשעת בנין

אין בנין ביהמ"ק בלילה [וביום הקים את המשכן]

אסור להתרפאות בדב"ת חוץ מלהגן, תוס' - מסכנתא
והרוקק ולוחש פסוק עם שם שמים על מכה אין לו חלק לעוה"ב

אבא שאול - ביצע (swamp) תחתונה של הר הזיתים יש בו קדושת ירושלים,
ולא העליונה (הגם שהוקף חומה)

אבא שאול, ר' יהושע, ר' אלעזר ב"ר יוסי - קדושה ראשונה קידשה לעת"ל [אשר לוא חומה - מקודם],
תנא א' לר' ישמעאל ב"ר יוסי - לא קידשה

רש"י יד: - טז.

ידיעת בית רבו רק כשידע שנגע בשרץ בשעת נגיעה, משא"כ בלא ידע מקום מקדש מימיו

לרש"י ההקפה מבחוץ לחומה

לא איתפריש האיך מקדשים בתי ערי חומה

גמ' טז: - יט

נטמא בעזרה וכרע כלפי פנים או שהה כדי השתחואה בפישוט ידים ורגלים, או יצא דרך ארוכה חייב כרת [יתור - את משכן/מקדש ה' טמא]

ספק: אם יש מלקות בפחות מכדי שהייה (רש"י - כשנטמא בשוגג),

אם יש דין שהייה בתלה באויר עזרה,

נטמא במזיד ולא שהייה (לרש"י - אי לקי בטומאת מזיד),

אם נזיר לוקה בפחות מכדי שהייה כשנטמא באונס בבית הקברות

יצא דרך קצרה אפי' לאט פטור - וספק אם שהיות מצטרפות

כשרץ בארוכה או שהה ורץ בקצרה כשיעור הילוך קצרה חייב

הפך בצינורא ומיהר זמן עיכול הוי עבודה [קרובי עבודה = עבודה]

משמש ואמרה נטמאתי ופירש באבר חי -

אביי ורבא - חייב קרבן אכניסה סמוך לוסתה ואמר יכולני לבעול לפני שתראה (לאו אנוס),

וחייב קרבן אפרישה [ותהי נדתה עליו, לא תקרב = לא תפלוש] כשלא ידע שחייב לפרוש באבר מת

[לרבא - משמש מת פטור, לאביי - הו"ל לפרוש בהנאה מועטת]

רב אדא בר מתנה - חייב רק על פרישה

{ בנים זכרים - פורש סמוך לוסת, מבדיל על יין, מקדש עצמו בתשמיש }

לר"א ור"ע פטור אטומאט מקדש [ר"א - השרץ ונעלם, ר"ע - ונעלם והוא טמא (חזקי' ועולא - נ"מ
דלר"א צריך לדעת אי נטמא בשרץ או בנבלה, ר' יוחנן ורב ששת - אין נ"מ)]
העלם טומאה ומקדש - ר"נ - חייב
רב אשי - תלוי אי פריש משום שאמרו לו טומאה או מקדש
רבינא - לא שנא (רש"י - ופטור)

ב' שבילין שאחד טמא - והלך בראשון ושכח ספיקו והלך בשני ונכנס למקדש חייב [אפי' לר"ש דספק
ידיעה פטור אבל מקצת ידיעה ודאית ככל ידיעה]
ר"ש בן יהודה לר"ש - פטור [לאו ככל ידיעה]
הלך בראשון ונכנס וטיהר עצמו והלך בשני ונכנס - לת"ק חייב [ר' יוחנן - ספק ידיעה כידועה] לא
כ' להדיא "או הודע", ר"ל - כר' ישמעאל דא"צ ידיעה בתחלה],
לר"ש פטור [צריך ידיעה ודאית]

לרב - ספק ידיעה מחלק לאשמות - ר"ל - ולחטאות, ר' יוחנן - ולא לחטאות [או הודע] אלא לעולה
ויורד

רש"י יז: - יט.

בעזרה רק נתקדש הרצפה והאוויר עד הגג

יכולני לבעול סמוך לוסת - הגם דהזיד בזה, אין כרת וחטאת על סמוך לוסתה עד שתטמא ובזה שוגג
הוא

לרש"י - למ"ד משמש במת חייב, חייב שתים בסמוך לוסתה אפי' פירש באבר מת

מתעסק לרש"י - מתכוין לתלוש וחתך מחובר, אבל נתכוין לזה וחתך זה ובנמצא מחובר חייב

פ"ג שבועות שתיים

גמ' כ. - כב:

"מבטא ככר זו עלי" = שבועה

איסור: אביי לרש"י - "איסור עלי ככר זו" = תפס ככר בככר שנשבע עליו - דכשבועה דמי (רש"י - התנא מסתפק)

רבא - בלשון שבועה ("איסור שלא אוכל זה") = שבועה, בלשון נדר ("איסור ככר זו עלי") = נדר
[נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבועה - הטילו בין נדר לשבועה]

לרבא מתפיס בשבועה לאו כשבועה (ואף שני בראשון פטור)

שמואל - נדר צריך להתפיס בדבר הנדור [כי ידור נדר] אפי' נדר שלא לאכול בצום גדליה

שבועה שלא אוכל - רב דימי א"ר יוחנן - שבועת שקר, רבין א"ר יוחנן - בל יחל ולוקין [יש מעשה]
שאוכל - רב דימי - שקר, רבין - בל יחל ואין לוקין [ר' יוחנן - אין בו מעשה, ר"ל - התראת ספק]
ומביא עולה ויורד

אכלתי ולא אכלתי - רב דימי - שוא, רבין - שקר ולוקין [לרב דמי - לא ינקה ה' אלא ב"ד, לרבין -
לשוא לשוא - אם אינו ענין - ודומיא דשוא לשעבר (לרש"י - מדאפקי' בלשון שוא)]
לר"ע מביא עולה ויורד ולר' ישמעאל לא

שבועה שלא אוכל - רבנן - קרבן אכזית, ר"ע - על כל שהוא [סתם כמפרש (לרש"י - דעתו כלשון בנ"א)]
ומודו רבנן במפרש [כבריה (רש"י - איהו אחשבה)], ר"פ - בקונמות [אינו מזכיר שם אכילה = מפרש]
[לרבינא - ר"פ - למלקות אבל לקרבן (למ"ד יש מעילה (אשם) בקונמות) בעינן שוה פרוטה]

אוסר אכילה מזו ומזו - בקונם מצטרפין לכשיעור [לרש"י - כולהו חדא מעילה וכן לענין מלקות], בשבועה
אין מצטרפות [רב פנחס - מתוך שחלוקות לחטאות אפי' בהעלם א' [לאחת מאלה - על
כאו"א]]

ר"מ - לפי' א' - אפי' בשבועה מצטרפות, לרבינא - לר"מ אין מעילה בקונמות

ספק בשבועה שלא אוכל עפר/חרצן אם כוונתו בכזית או משהו,
נשבע שלא יאכל נבילה לא אמרינן דדעתו אהתירא (משהו) אלא כזית (ולא חל)

רש"י כ. - כא:

לרש"י - לרבא מתפיס בנדר לאו נדר ("זה כזה")

לרש"י - נדר לקיים מצוה דאורייתא חל בל יחל והוי דבר הנדור

מודה ר"ע דשבועת שוא לשנות הקבוע פטור מקרבן [אהני מיעוטא לשוא דניכר שא"א]

גמ' כב: - כד:

שבועה שלא אוכל ואכל ושתה אע"ג דשתיה בכלל אכילה - חייב א' כאכל ואכל בהעלם א' אא"כ פירט
שלא אוכל ושלא אשתה [גלי דעתו דכוונתו לאכילה בלבד, לשתיה בלבד]

שבועה שלא אוכל פת חטיין פת שעורין - חייב אפרטי בלבד ולא על הכלל ("שלא אוכל") [דאם הכלל
חל אין הפרטי חלין]

שבועה שלא אוכל חייב אנבילה - לר' יוחנן בכולל נבילות ושחוטות (במפרש, לרש"י למסקנא - בסתם
"לא אוכל"), לר"ל - דאסר חצי שיעור

ור"ש פטור [לית לי' כולל, מושבע ועומד על כ"ש ג"כ]

לר"ל איסור כולל חל רק בהבא מאליו (יוה"כ) ולא ע"י אדם

רבא - למ"ד איסור כולל (מרבה איסור עליו בדברים אחרים) [כאיסור מוסיף (הוספת איסור על החתיכה עצמה
במה שהיתה מותרת)] אפי' ב' האיסורים ע"י אדם
למ"ד דלית לי' כולל - דהוי ב' חתיכות אבל מוסיף חל

קונם וכו' אם אכלתי ואכל נבילות ושקצים - חל [דהוי אכילה ראויה, כיון דאכל והדר אשתבע - אחשביה]

רש"י כד.

לר"ש אין איסור יו"כ חל על נבילה - לרש"י - אפי' נתנבלה ביו"כ דהיה אבר מן החי

לרש"י - נבילה סרוחה לא מיקרי נבילה

גמ' כה. - כו:

ר' ישמעאל - אינו חייב שבועת ביטוי על שבועה שלעבר [להרע ולהטיב - כפ"כ כעין הפרט (דאיסורו בל יחל, כי תשבע לבטא - ששבועה קודמת למעשה ביטוי)]
ר"ע - חייב על לשעבר [ריבוי מיעט וריבוי לכל אשר יבטא ורק מיעט דבר מצוה (רש"י - משנה הידוע)]

נדרים חלים על דבר מצוה [לה', מיינן ושכר יזיר - אפי' מיינן מצוה] משא"כ שבועה

שבועה שזרק פלוני צרור לים - רב - חייב חוץ מלר' ישמעאל דפוטור על לשעבר
שמואל - פטור מקרבן [ליתיה בלהבא (רש"י - יזרק פלוני אינו שבועת ביטוי אלא שוא) - אפי' לר"ע דמחייב לשעבר אבל דוקא בדאיתא בלהבא חוץ מלריב"ב דא"צ לאו והן כ"ש א"צ להבא]
אבל חייב מלקות משום שבועת שקר
וכן מח' ב(לא) ידעתי, העדתי [ליתי' בלהבא (רש"י - להבא הוי נשבע לבטל מצוה)]

אביי - שבועה שאני יודע עדות פטור [אינו בצד הלאו (רש"י - איני יודע לאו שבועת ביטוי אלא שבועת העדות - ורק בב"ד ובראוי להעיד)]

והדר ב' אביי (לרב) דישנו בצד לאו שבועת ביטוי בעולם (רש"י - בפסולין או שלא בב"ד)
אבל לרבא אין שבועת ביטוי כלל באיני יודע עדות [יצא מהכלל לידון בחדש - אין בו אלא חידוש]

שבועה שאני יודע עדות - בשוגג - לרבנן בהו"א חייב קרבן לביטוי וקרבן לעדות,
להל' א' [אביי - לאחת מאלה, רבא - יצא מהכלל לידון בחדש]

אנוס, סבר לישבע אמת ולבו אנסו - פטור [האדם בשבועה]
ושגגת שבועה לשעבר רק בשגגת קרבן - אפי' רבנן דמונכו מודו דשבועת ביטוי שמה שגגה [חידוש - קרבן על לאו]

לרב יוסף - מושבע מחיטין והושיט ידו "לשעורין" ועלה חיטין ואילו ידע היה פריש - פטור [בשבועה ונעלם - ולא על העלם חפץ], ואביי חולק [= העלם שבועה]
העלם שבועה וחפץ - רב אשי - תלוי למה פורש, רבינא - לא שנא (רש"י - ופטור)

מצטער ואכל בשגגת שבועה פטור [אינו שב מדיעתו (רש"י - אפי' היה זכור היה אוכל)]

שמואל - צריך לבטא בשפתים, אבל בלבו לומר פת חיטין ואמר פת סתם חל [לכל אשר יבטא]
ולב מספיק לתרומה (רש"י - למלאכת המשכן [כל נדיב לב])

רש"י כו:

לג' רש"י במס' שבת - אביי - לרבנן דמונכו אין שבועת ביטוי לשעבר

גמ' כז. - כט.

נשבע לבטל מצוה, לפצוע ראש חבריו לא חל [להרע ולהטיב - דומיא דהטבה - רשות, ר"ע - להרע ולהטיב = מיעוט]

לקיים מצוה לא חל [דומיא דהרעה - רשות - דצריך בלאו והן]
לר"י בן בתירא חל [כ"ש מדבר הרשות - וא"צ הן ולאן]

שבועה שלא אוכלנה ואח"כ שבועה שלא אוכל - חייב תרתי [רבא - אוכלנה = כולה, ואח"כ לא אוכל אפי' כזית]

אין שבועה חל על שבועה אבל אם נשאל על אחת, השניה חל

רבא - ל"ק - שבועה שלא אוכל ואכל כזית - יכול לשאול [מיגו דמהני שאילה על כזית בתרא]
ל"ב - שבועה שלא אוכלנה - דוקא אי שייר כזית חשיב לאיתשולי עליה

אמימר - אפי' אכלה כולה נשאל כל זמן שלא הביא קרבן לשוגג או קיבל מלקות

קיבל ב' נזירות ומנה והפריש וכפר וגילח על הראשונה ונשאל - עלתה לו שנייה
[רש"י - עקר הראשונה מעיקרא ונמצא שניה נמנה וכולה ראשונה אכתי קיימא כשנשאל]

רבא - שבועה שלא אוכל זו אם אוכל זו - רש"י - השבועה חלה בשעת מעשה ראשון (ולא בשעת דיבור)
ואם שכח שבועתו אז לא קרינן ב' האדם בשבועה
רש"י - קרבן רק בשגג באכילת האיסור [תחטא בשגגה]

שבועה לא אכלתי ב"פ - חייב ב' [כבר יצאה שבועה לשקר והלכה לה]

שבועה שלא אוכל ט', י' - חייב א' [שבועה על שבועה]

שבועה שלא אוכל י', ט' - חייב ב' [כשאוכל ט' עובר על שני], ואם הפריש קרבן ואח"כ אכל
עשירית - לא מצטרפי לחייבו אשבועה ראשונה

רש"י כח:

בעינן התראה בשעת אכילת איסור ולא תנאי

גמ' כט. - כט:

שבועת שוא - לשנות את הידוע (לג' בנ"א, כה: - פחות מג' עובר בשבועת שקר),

על דבר שא"א להיות, שא"א לעשות - לבטל מצוה או שבועה,

לרבא בשבועה יאסרו פירות העולם עלי אם לא ראיתי גמל פורח (הולכין בתר פומי' ולא בתר

דעתי' ("שם עוף"))

בשוגג פטור

משה השביע כ"י על דעתי ועל דעת המקום כדי שלא יוכלו להפר - נדר על דעת רבים

שבועת ביטוי/שוא מפי אחרים חייב דוקא בענה אמן, אבל לא ענה אמן (רש"י - אלא משביעני עליך אם

אכלת וענה "אכלתי" פטור

פ"ד שבועת העדות

גמ' ל. - לב:

שבועת העדות לר"מ מפי עצמו חייבין בין בב"ד בין שלא בב"ד [נלמד מפקדון - כפקדון]
מפי אחרים - בענה אמן חייב אפי' שלא בב"ד [כמוציא שבועה מפיו]
בלא ענה אמן (רש"י - אין אנו יודעים) חייב רק בב"ד
[רש"י - אם לא יגיד - במקום ראוי להגדה]
לחכמים שבועת העדות תמיד רק כשיכפרו בב"ד [מפי עצמו נלמד מפקדון - ואוקי באתרה, ק"ו
ממפי אחרים ודיו]
שבועת העדות רק בראוין להעיד [רש"י - והוא עד]
וקרבן עולה ויורד רק בזדון על העדות [לא כ' ונעלם] (ובין שוגג בין מזיד על הקרבן)
אבל לא על שוגג לגמרי (רש"י - ששכחו העדות)
נשים פסולין להעיד [ועמדו שני האנשים]
מצוה לבעלי דינין שיעמדו [ועמדו וכו' אשר להם הריב], לר"י - ב"ד יכולין להשיב שניהם אבל לא
אחד [בצדק תשפוט עמיתך] חוץ מת"ח וע"ה - דמושיבים ת"ח ואומרים לע"ה "שב" (אם
רוצה)
ולכו"ע: בגמר דין דיינין בישיבה (או לא עומד ולא יושב) ובעלי דין בעמידה [וישב משה לשפוט
את העם ויעמוד העם, דעדים כגמר דין דמו],
עדים בעמידה [ועמדו שני האנשים] חוץ מת"ח [עשה דכבוד התורה (רש"י - את ה' אלקיך תירא)
עדיף]
זלזול לת"ח לבא להעיד, א"צ - בממונא אלא באיסורא (רש"י - לאסור אשה) [אין חכמה וכו' לנגד ה']
מדבר שקר תרחק - ישרות הדיין, תלמידו לא ישתוק,
לא יתבע יותר/יכפור בכל כדי לחייב/לפטור שבועת מודה במקצת לחייב/לפטור גלגול שבועה,
ג' בעלי דין - לא יהא ב' מהם עדים, שילבשו הבעלי דין בשוה, טוען רק כשבע"ד השני נמצא
לרב אחא בר יעקב אין שבועת העדות למשחק בקוביא (רש"י - לא קרינן "והוא עד" דלא מקבלינן ליה) ור"פ
חולק [מדאורי חזי]
5x שבועת העדות מפי אחרים חוץ לב"ד ובאו לב"ד וכפרו [במקום הגדה] - חייבין עכאו"א [לאחת
מאלה - לחייב עכאו"א (רש"י - דאפי' כפרו בראשונה היה ראוי לחזור ולהשביעו)]
5x השביע בפני ב"ד ואח"כ כפרו חייב א' [דאינם יכולים לחזור ולהודות (רש"י - חוזר ומגיד) (רש"י - ואם
שתיקתן בראשונה אינה כפירה הרי מושבעין ועומדין וה"ז שבועה על שבועה)]
פטורין משבועת העדות עד שישמעו מפי התובע עצמו "בואו והעידו" [לה. - אם (לוא) לו לא יגיד -
דתובעם] משא"כ בשבועת הפקדון [וכחש - כל דהו]
כפרו שניהן כאחת (כריה"ג דאפשר לצמצם, תכ"ד של גמר דברי חבירי) חייבין
ואם חזר והודה תוך כדי דיבור פטור
בזאח"ז רק הראשון חייב, לר' אלעזר בר"ש אף השני חייב דעד אחד הוי גורם לממון (רש"י - דרוב
אין נשבעין לשקר והיה משלם) כממון דמי
כשהיה קינוי וסתירה בב' עדים לכו"ע עד א' שנטמאת חייב אשבועת העדות - דאם העיד פטור
מכתובה [ועד (ב') אין בה - אלא א']
ע"א חייב שבועת העדות בשניהן חשודין, "חטפתי את שלי" - דיש מתוך, במיתת הבעל (רש"י - שתטול
כתובתה)
כפרו ב' כיתי עדים זאח"ז - הראשונה פטור [קיימא שנייה]

רש"י לב. - לב:

לכו"ע עדי קינוי = גורם דגורם - דעדיין צריך לעדי סתירה וגם הם גורמים שמביאין להשקאת סוטה
ושמא מיראה תודה ותפסיד כתובתה

דידי חטפי אינו יכול לישבע כגזלן - לרש"י - דצריך להכחיש העד על מה שמעיד

גמ' לג. - לו:

משביע אני עליכם שתעידוני שיש אצלו פקדון, תשומת יד, גזל, אבידה -

"שבועה שאין לנו עדות" - חייב א'

"שבועה שאין יודעים פקדון, וכו'" - חייב על כאו"א

וכן במנין חלוקים

משביע עדי קנס (רש"י - לפני שהודה) -

לר' אלעזר בר"ש דמודה בקנס ואח"כ באו עדים חייב - חייבים שבועת העדות

לרבנן - למ"ד גורם לממון כממון - חייבים, למ"ד לאו כממון - ספק

בא בהרשאה שתובע, חייבין שבועת העדות

שבועת העדות רק על תביעת ממון [ר"א - "או או" ג"ש מפקדון, ר"ע - לאחת מאלה - דיש שפטור,

ריה"ג - או ראה או ידע - דשייך זה בלא זה, ר"ש - ק"ו, ג"ש תחטא תחטא מפקדון]

לר"ע עידי קרקע פטורין, לר' יוחנן אף לר"א פטורין,

ולר"ע עידי קנס פטורין, ולר"א חייבין (רש"י - אף בפקדון), לריה"ג פטורין [ראיה בעי ידיעה דבתולה

היא]

לר' אחא מספיק עידי ידיעה (לרש"י - "בדומי") אפילו בדיני נפשות

"לא עברתי בצד עמוד זה" ועדים מעידים דהשתין בצדו - ר"נ - הוחזק כפרן, רבא - לא רמיא

שבועת פקדון רק בשוגג [ג"ש ממעילה]

משביע "כשתדעו תעידוני" פטור [והוא עד - לפני השבועה], משביע בלי יחוד עדים פטור [והוא עד],

"כל העומדין כאן" = יחוד עדים (רש"י - לאלו שעומדין אצלו, רש"י ערכין - "כל מי שידוע")

"משביעני", "מצוה", "אוסרכם", "כובלכם" אני עליכם (=בשבועה) חייבין

שמות שאין נמחקין: קל, אלוקיך, אלוקים, אלוקיכם, אקיק, אדנות, הוי"ה, שקי,

צבקות (לר' יוסי נמחק [על שם ישראל]), קל מאלקים, ק"ה מהוי"ה,

לאחרים (רב הונא להל') - הטפל מלאחריו - נ"ו מאלקנו [כבר קדשו השם]

שבועה בחנון = במי שהוא חנון, אבל "בשמים וארץ" פטור

מח' אם קודש או חול: ויאמר ד' אם נא מצאתי חן (באברהם), שמות בנבות,

שם הוי"ה במיכה, בגבעת בנימין, האלף לך שלמה, הנה מטתו שלשלמה,

מלכא מלך מלכיא די אלק שמיא, מרי חלמא (בדניאל)

שבועת העדות בכינויין חייב, לר' חנינא בר אידי דוקא בשם [ג"ש אלה אלה מסוטה]

"ארור" = לשון נידוי, קללה, שבועה; "אמן" = לשון שבועה, קבלת דברים (רש"י - לתנאי - וחייב לקיימו),

האמנת דברים (רש"י - יה"ר שיהא אמת);

"לאו לאו" "הן הן" = לשון שבועה

מקלל שם בשם - בכינויין לר"מ במיתה [איש איש כי יקלל],

לחכמים בשם במיתה, בכינויין באזהרה

מקלל אביו ואמו - ר"מ - אף בכינוי, ר' מנחם ב"ר יוסי - דוקא בשם [בנקבו שם - אם אינו ענין]

מקלל עצמו [השמר ושמור נפשך מאד] וחבירו [לא תקלל חרש] בכינוי בל"ת,

לר' חנינא בר אידי לא תקלל חרש בשם [כסוטה]

יככה אלקים... אם לא תעידוני = אלה = שבועה

אל יכנך אם תעידוני - מח' ר"מ וחכמים (לרש"י - לר"מ פטור)

לר"מ - באיסורא מכלל לאו אתה שומע הן אבל לא בממונא ובאיסור דאית ב' ממון

רש"י לג. - לו:

הכאת אביו בלי חבורה פטור ממיתה וחייב ממון דבושת

אין כותבין הרשאה על ממון שמעולם לא היה בידו
רש"י - שבועת העדות ע"י ממון באה, ל"ג = איסורא

פ"ה שבועת הפקדון

גמ' לו: - לח:

שבועת הפקדון מפי אחרים (בלי אמן אלא "אין לך בידי") לר"מ דוקא בב"ד [לא: - נלמד משבועת העדות - ודון ומינה],

לחכמים אפי' חוץ לב"ד [ג"ש משבועת העדות ואוקי באתרה]
ובמזיד חייב אשם (ולר"ש אין אשם [לד: - ג"ש ממעילה] אלא מלקות)
ולא בשגג בהשבעה (חשב שאמת) [אנוס] (אלא בשגגת קרבן)

רב כהנא - ספק בהתרו בו אם לוקה ג"כ, לא התרו והזיד - באשם
רבה - לא התרו והזיד פטור מאשם כשעדים יחייבוהו [כופר בממון שיש עליו עדים הוי כפירת דברים בעלמא (רש"י - דכפירתו לא מועיל)] (איתותב)
ר' יוחנן - כשיש עדים חייב, כשיש שטר פטור [כפירת שעבוד קרקעות]
פטור בהודה הכל לא' מהשותפין ואמר דאין לחברך חלק [וכחש בה], לויתי אבל לא בשטר ולא בעדים [על שקר]

משביע עידי קרקע (רש"י לד. - וה"ה שבועת הפקדון) -
ר' אלעזר - חייב [כר"א דדריש ריבוי ומיעוט ורק ממעט שטרות מהשבת גזילה אבל לא קרקע וה"ה לשבועה]

ר' יוחנן - פטור [כרבנן דדרשי כלל ופרט ונתמעט קרקע ועבדים מהשבה, מכל אשר ישבע]

חייב על כאו"א בשבועות חלוקות [יכול להודות], כשפירט תובעים, תביעות, מינים חלוקים

שבועה נלא לך ולא לך - לר"י ורבי הוי פרט, לר"מ - לשמואל כלל, לר' יוחנן פרט
לא לך לא לך - לר"מ ורבי הוי פרט (לכם = כלל), לר"י הוי כלל

לר"א - לא לך ולא לך שבועה - חייב עכאו"א, לר"ש דוקא באמר "שבועה" לכאו"א

שבועה שאין בידי חיטין ושעורין וכוסמין - מח' ר' אחא ורבינא אם "אין בידי" נחשב שבועה בפנ"ע
ויש צירוף לפרוטה לשבועה כללית זו או לא

כפירות חלוקות לא לך ולא לך - כאילו פירט הכפירות בכאו"א

כפירת קנס פטור; לא אנסתי, לא פתיתי בתך - לת"ק חייב [תובעו בושת ופגם דא"א להפטר] ור"ש
פוטור [תובעו קנס דקיץ]

רש"י לז.

אין מלקות לשבועת העדות - לרש"י - דאין התראת ודאי - דמי יודע שהם יודעים עדות

פ"ו שבועת הדיינין

גמ' לח: - מא.

שבועת מודה במקצת - לר' חנינא בר אידי בשם, לרבנן אפי' בכינוי וצריך נקיטת חפץ - ס"ת, ולת"ח בתפילין לכתחלה ולת"ח מיושב, בכל לשון, מאיימים חומר שבועת שקר, על דעת המקום וב"ד

{ ואת אשר איננו - דורות הבאים וגרים ומצות העתידות; כה"ע נזדעזע בלא תשא }

בשאר עבירות ענשינן רשעים דמשפחה בדין חמור, רשעים דעלמא (בלא מיחו) בדין קל, וצדיקים דהכא ודהכא פטירי

אבל בשבועה רשעים דמשפחה כדינו, דעלמא בדין חמור, וצדיקים דהכא ודהכא בדין קל

הנשבע והמשביע נקראים רשעים [שבועת ה' תהיה בין שניהם]

(רש"י - נענש שלא דקדק למסור ביד נאמן ובאו לידי חלול ה')

רב - טענה ב' מעה כסף ופרוטה, וצריך כפירה ב' כסף והודאה פרוטה [כסף - אם אינו ענין לטענה תנהו לכפירה]

שמואל - טענה ב' כסף, כפירה פרוטה והודאה פרוטה [כסף או כלים (ב') - כי הוא זה]

שבועת עד אחד - אפי' טענת פרוטה [כשב' מחייבין ממון, א' מחייב שבועה]

טענו חייטים והודה שעורין פטור [כי הוא זה] ופטור מדמי שעורין, ולר"ג חייב

טענו חייטים ושעורין והודה שעורין - שמואל - חייב

לר' חייא ב"א לר' יוחנן - פטור (ולאדמון חייב)

מערים וקפץ להודות בשעורין לפני שגמר תביעתו לחטין [שעורין - חייב]

טענו כדי שמן והודה בקנקנים - אדמון ור"ג - ישבע [ממין הטענה], וחכמים חולקים

טענת כלים - שמואל - אפי' ב' מחטין [כלים - דבר חשוב אפי' לא ב' כסף] (לרש"י א"צ חשוב)

ר"נ - שבועת היסט על כופר הכל [חזקה דאין תובע בכדי - ומעיו דאשתמוטי]

לרב חביבא דוקא בדאיכא דררא דממונא (הודה ולמחר אמר נתתי)

נ"מ בין שבועה דאו' לדרבנן: בדרבנן מפכינן ("השבע וטול") (למב"ר אשי אף בדאו'), לא נחתינן לנכסי' (ב"איני נשבע") אלא שמתא ומלקות (לר' יוסי נחתינן), לא מפכינן בשכנגדו חשוב

[תקנתא לתקנתא], לרש"י כתובות - א"צ למינקט חפצא בידו

ר"פ - יכול הלזה לתבוע שבועה ממלוה דהשטר אינו פרוע (ובשטר פגום (מקצתו פרוע) טענינן ללוה כן), חוץ ממלוה ת"ח - לא מזדקקין לדיני'

רש"י לט. - מ:

"איני נשבע" - לרש"י - יכול לחזור קודם שיצא מב"ד אבל לא אח"כ

טוענו מטבע כסף (ולא משקל) והודה מטבע נחשת - לרש"י - כולהו מטבע ממין הטענה

הכופר בפקדון (ועדים אומרים דזה בידו) פסול לעדות אפי' לא נשבע, דמשעה שכפר חשוד אממונא

גמ' מא. - מב:

רב אסי, רב פפי בשם רבא - מלוה בעדים צריך לפורעו בעדים (אבל לא התובע בעדים),

לג' רב יוסף - דוקא באמר אל תפרעני אלא בעדים

שמואל, ר"פ בשם רבא - יכול לומר פרעתין בפני עדים והלכו למדה"י (כר"י בן בתירא)

תפרע לי בפני ראובן ושמעון ופרע בפני ב' אחרים - לאביי נאמן, לרבא אינו נאמן (לרש"י - כשמלוה טוען עדי שקר הם)

"להד"מ" והביא עדים שלווה ופרע - אביי - פטור, רבא - לא לויתי כלא פרעתי

לא רמיא אאינש אם שילם בעדים וממילא אינו הוחזק כפרן
אבל כן רמיא שער המכירה כששילם מטלטלי

"מה שפרעת סיטראי" (מחויב אחר) - ר"נ ורב ששת בדר"א - איתרע שטרא, ר"פ ורב פפי - לא איתרע,
להל' איתרע אא"כ יש לו מגו לומר להד"מ

לוה שאמר "נאמן אתה עלי שלא התקבלתי" ושילם בפני עדים -
אביי ורבא - מלוה נאמן, ר"פ - לא נאמן יותר מעדים
"כבי תרי" ושילם בפני ג' - ר"פ - ג' עדיף, רב הונא בדר"י - תרי כמאה ומלוה נאמן אא"כ פירט ג'
ושילם בפני ד' וכו'

טענו כלים וקרקעות והודה במקצת כלים - מגלגלין שבועה על קרקעות ג"כ
אין נשבעין על טענת חש"ו [כי יתן איש] חוץ מקטן שבא בטענת אביו ואמר ברי לי לראב"י (וחכמים
חולקים [משיב אבידה - דמעזיז לבנו לכפור הכל])

נשבעין ליפרע מנכסי יתומים, מנכסי הקדש [בבריא חיישינן לקנוניא על הקדש]

גמ' מב: - מד:

אין נשבעין על קרקע, שטרות, עבדים, הקדש
וכן אין בהן: כפל [כפ"כ - מעין שה ושלמה, רעהו], ד' וה' [לא ג' וד'],
שבועת שומר חנם [כפ"כ - מעין כסף או כלים, רעהו],
תשלמי שומר שכר [כפ"כ מעין חמור או שור או שה, רעהו],
לר"ש נשבעין על קדשים שחייב באחריותן [רש"י - גורם לממון כממון]

לר"מ ענבים העומדות להבצר דינם כמטלטלים, וחכמים חולקים

נשבעין רק בטענה וכפירה בדבר שבמדה ושבמשקל
לאביי - אף בטוען בית ז' מלא ומחזירה חסירה, ורבא חולק

טוענו מנורה בת י' ליטרין והודה בת ה' = ממין הטענה [יכול לגוררה עד ה']

טענת וכפירת מלוה על משכון שנאבד נמדדות ע"י ההפרש בין הלואה להמשכון
וכשהלוה מודה במקצת המלוה נשבע תחלה שאינו ברשותו ואח"כ ישבע הלוה כמה היה שוה
[שמא יוציא הפקדון (לרש"י - ולא דקדק ויפסלנו לעדות ולשבועה)]

שמואל - אבד משכוננו - לא גבי הלואה, חוץ מב' משכונות והחזיר א' דיכול לשלם שווי השני, או
בדפריש דרק שוויו
ר"נ - אפי' ב' משכונות - כ"א כנגד חוב חוץ מקתא ונסכא (לרש"י - הנסכא בת פרעון היא וקבלו לשוייה)
נהרדעי - אפי' קתא ונסכא כ"א כנגד

אבד משכוננו - ר"א - לא איבד כלום, ר"ע - איבד הכל
[מח' בדשמואל (לרש"י - לר"א משכון שאינו שוה כל החוב אינו אלא לזכרון דברים), בדשוה כל החוב ומח'
אי הוי כשומר חנם או שומר שכר (שכר מצוה, לפי' א' אפי' במלוה צריך למשכון (לרש"י -
במשתמש בו בנכיתא))]

ומודה ר"א במלוה בשטר דאיבד המשכון, איבד מעותיו [לרש"י - לשם משכון קבלו דאינו צריך לו לזכרון
דברים ואיבד כל החוב]

מלוה אמשכון - רשב"ג - אינו משמט, לרבי אם שוה פלגא משתמט (מח' אם אינו משמט כולו או
כנגדו, כנגדו או כלום)

פ"ז כל הנשבעין

גמ' מד: - מז:

שבועה מדאו' נשבעין ונפטריין [ולקח בעליו (השבועה) ולא ישלם]

נשבעין ונוטליין:

(1) שכיר שלא קבל שכרו [בעה"ב טרוד בפועליו]
ולא אחר זמנו [חזקה אין בעה"ב עובר בבל תלין וכי מטי זמנו רמי אנפשי' ומידכר, וחזקה אין שכיר משהא שכרו]

ולא כששכרו שלא בעדים (רש"י - שא"ל ועשה עמו) [מיגו לא שכרתיך]
ולא בנחלקו בקציצה [בעה"ב מידכר] - או יביא רא' או בעה"ב ישבע ויפסיד
ולר"י אף בקציצה [בשבועה דאו' אבעה"ב עשו תקנה לשכיר]

(2) נגזל שמשכנו שלא ברשות ויצא עם כלים קטנים תחת כנפיו ויש עדים שנכנס

(3) נחבל כשיש עדים שיצא ממנו חבול במקום שיכול לחבל בעצמו או ע"י אחר

ר"י - כל הנ"ל רק כשיש שבועת מודה במקצת על הנתבע

(4) שכנגדו חשוד אשבועה

לר"י נשבעין דוקא כשכנגדו מודה במקצת

(5) מלוה על המשכון, (6) פוגמת כתובתה, (7) ע"א מעידה שהיא פרועה, (8) נפרע מנכסי יתומים, (9) אשה שנפרעת שלא בפניו, (10) יתומים שגבו, (11) חנוני על פנקסו (ובן ננס חולק)

רב ושמואל - המפקיד בעדים א"צ להחזיר בעדים, בשטר צריך להחזיר בעדים

הטמין כלים תחת כנפיו ואמר לקוחין בידי, ובעה"ב אמר השאלתים לו - אין הגזלן נאמן (רש"י - אפי' בשבועה),

חוץ: בעשוי למכור כליו, דברים שדרכן להטמין, איניש דצניע, בעה"ב טוען גנובין, לרש"י - דברים שאין עשויין להשאל

שניהם חשודין אשבועה - ר"מ - חזרה השבועה למקומה

רב ושמואל - לסיני (אין נזקקין),

ר' אבא - להמודה במקצת - מתוך שאינו יכול לישבע ישלם,
ר' יוסי, ר"נ להל' - יחלוקו

מקצתו מודה ומקצתו לא ידענא - ר' אמי (ונסכא דר' אבא) - מתוך... ישלם, אבל לא בין יורשין
[שבועת ה' בין שניהם - ולא יורשין]

לרב ושמואל - חזרה השבועה לסיני

{נהר הגדול נהר פרת - קרב לגבי דהינא (שמן) ואידהן, עבד מלך כמלך}

רש"י מו. - מו:

לר"י בלי מודה במקצת הוי תקנתא לתקנתא - לרש"י - היסת אבעה"ב, ולא תקנו להפכה אשכיר

לרש"י - ספרי אגדתא עשויין להשאל אבל שאר ספרים לא דמתקלקלין ויכול לומר לקוחין הן בידי

לרש"י - עבר אשבועת ביטוי דלהבא כשר לשבועה - דיצרו כפאו ואינו חשוד לשקר

גמ' מז: - מט.

חנוני אפנקסו - א"ל תן, "נתתי", "לא נטלנו" - ת"ק - שניהם נשבעים (במעמד חנוני [ליכספון]) ונוטלין מבעה"ב

בן ננס - נוטלין שלא בשבועה [שלא תהא שבועת שוא]

רבי - פועלים נשבעין ונוטלין מחנוני (ספק אי חזר בו)

תרי ותרי בהכחשה - רב הונא - כל כת בפנ"ע כשרה, רב חסדא - כולם פסולים

מלוה ולוה א' - שטר א' בכת זו וא' בזו - לכו"ע יד בעל השטר על התחתונה (רש"י - גובה רק הקטן שבהם)

במלוה א' על ב' לוויין - לרב חסדא פסולים, לרב הונא ספק

"שלמתי", "נתתי סחורה" - לרש"י - ת"ק - נשבע שבועת היסט ונפטר (חוץ מכבר הפשילן לאחוריו - המע"ה), ר"י - קונה א"צ שבועה [דרך חנווני שאינו מקיף/דרך שולחני לקחת דינר קודם] וחנווני צריך

שבועה לפרעון כתובה: פוגמת, ע"א שפרועה, ממשועבדים, מיתומים, שלא בפניו

יתומים מן היתומים בשבועת יורשין (שלא פקדנו אבא שפרוע) - רב ושמואל וספק לר"נ לר"מ - לא במת הלוח ראשון [אינו מוריש שבועה לבניו (רש"י - דאינם יכולים ליטע שבועתו)] (ורק לב"ש ישבע [כגבוי דמי (רש"י - מוריש ממון ותקון רבנן בשבועה)])

ר' אלעזר - ישבעו שבועת היורשין

ר' אמי - בעמד מלוה בדין עם יתומים - אינו מוריש שבועה

בלא עמד בדין - שבועת יורשין

ר"נ - יחלוקן - כר' יוסי

להל' או כרב ושמואל או כר' אלעזר

לרשב"ג גובין בלי שבועה כשיש עדים שאמר לפני מיתתו שאינו פרוע

וערב דינו כיתמי דלוה [דערב יגבה מהם], ואח המלוה דינו כיתמי דמלוה

ר"פ - יורשי הפוגם שטרו ישבעו שבועת יורשין ונוטלין

נשבעין בטענת שמא - ר"נ - במודה במקצת [מורו היתר]: שותפין ואריסין לפני חלוקה (ואחר חלוקה

ע"י גלגול), אפוטרופוס או אשה או בן בית שנושא ונותן בנכסי השני,

רש"י - אפוטרופוס בנכסי יתומין מח' תנאים

מגלגלין שבועה אפי' משבועה דרבנן - לרב חסדא אין ב"ד פותחין לתובע לגלגל, ורב הונא חולק

אין מגלגלין לשבועת שכיר [רק להפיס דעתו]

שביעית משמטת שבועה [דבר השמיטה - אפי' דיבור] חוץ משבועת השותפין ואריסין [רש"י - כל בעל

משה ידו]

פ"ח ארבעה שומריין

גמ' מט. - מט.:

שומר שנשבע בשקר על חנם - דממ"נ פטור/חייב או דרוצה להתחייב במה שפטור - אינו חייב קרבן שבועת הפקדון (אשם), או חומש כשמודה מעצמו [לא כפר ממוין], וחייב לרב ור' אלעזר קרבן שבועת ביטוי (עולה ויורד) אם שגג בקרבן ולשמואל פטור [ליתא בלהבא] ולר' אמי פטור [נפש כי (אם) תשבע לבטא - מעצמו ולא מדיינים]

ש"ח שנשבע שנגנב ובאו עדים שגנבו - כפל [אם לא ימצא - כמו שהוא אמר] אבל לא בנשבע שאבד, וגנב מן השוק שכפר משלם כפל אפי' לא נשבע

מודה (אפי' מחמת שראה עדים באים) רק שגנב, פטור אף מד' וה' [ד' וה' ולא ג']

שוכר - לר"מ כש"ח, לר"י כש"ש, ורבה בר אבוה איפכא תני

הדרן עלך מסכת שבועות